

УДК 657.1.011.56

Польова Тетяна Володимирівна

кандидат економічних наук, доцент,

доцент кафедри маркетингу та торговельного підприємництва

ННІ «Українська інженерно-педагогічна академія»

Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна

Polova Tetiana

PhD in Economics, Associate Professor,

Associate Professor of the Department of Marketing and Commercial Entrepreneurship

Educational and Research Institute «Ukrainian Engineering Pedagogics

Academy» of V. N. Karazin Kharkiv National University

ORCID: 0000-0003-2198-7396

**ОБЛІК ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ: ЕФЕКТИВНІ ПРОГРАМНІ
РІШЕННЯ ТА ФУНКЦІОНАЛЬНІ МОЖЛИВОСТІ
VEHICLE ACCOUNTING: EFFICIENT SOFTWARE SOLUTIONS AND
FUNCTIONALITIES**

***Анотація.** Вступ. Національні стандарти бухгалтерського обліку вимагають від суб'єктів господарювання забезпечення достовірності, повноти та своєчасності бухгалтерської інформації. Комп'ютеризовані системи сприяють досягненню цих цілей. Вибір системи автоматизації для підприємства – це інвестиція в ефективність бізнесу, тому підходити до цього питання необхідно ретельно вивчивши функціональні можливості наявних програмних рішень і обрати надійне та гнучке.*

У сучасному бізнесі, пов'язаному з логістикою та транспортом, комп'ютеризація обліку руху та стану транспортних засобів стала вимушеною необхідністю для оптимізації процесів і зниження витрат.

Програмні системи дозволяють фіксувати кілометри пробігу, витрати палива, проведені ремонтні роботи. Завдяки цьому можна планувати технічне обслуговування, уникаючи передчасних і протермінованих ремонтів. Своєчасне виявлення проблем з транспортними засобами дозволяє мінімізувати їх простої, варіювати завантаженість. Програмні продукти автоматично формують первинні документи, які є підставою для відображення господарських операцій у бухгалтерському обліку.

Метою статті є обґрунтування та розробка рекомендацій з використання транспортними підприємствами, з урахуванням специфіки діяльності, платформи автоматизації рутинних облікових операцій, що сприятиме результативному виконанню функції управління компанією.

Матеріали і методи. Проведено дослідження інструментів комп'ютеризації обліку процесів, пов'язаних з рухом та станом транспортних засобів на декількох найвідоміших платформах; використано загальні й спеціальні методи системний аналіз, порівняння та узагальнення, документування.

Результати. Проведений порівняльний аналіз програмних продуктів «ІС: Управління автотранспортом» та «BAS Управління автотранспортом» виявив схожість функціональних можливостей, зокрема, щодо обліку ремонтів, пробігу, палива та формування звітної документації. Водночас, встановлено і відмінності в рівні гнучкості налаштування та інтуїтивності інтерфейсу. Продукт «BAS Управління автотранспортом» демонструє більшу адаптивність до індивідуальних потреб підприємств завдяки можливості глибокої кастомізації. Детальний аналіз можливостей та основних функцій програмного продукту «BAS Управління автотранспортом. Стандарт» продемонстрував ефективність системи в автоматизації диспетчеризації перевезень та веденні оперативного обліку. Програма забезпечує комплексний контроль над автопарком, обліком паливно-мастильних

матеріалів, ремонтами та рухом запчастин на складі. Особливістю системи є можливість глибокої інтеграції з іншими продуктами лінійки BAS, що дозволяє забезпечити комплексне управління підприємством. Результати дослідження свідчать, що програмний продукт платформи BAS є потужним інструментом для автоматизації бізнес-процесів у транспортних компаніях. Вибір конкретного рішення залежить від специфічних потреб підприємства, рівня IT-компетентності персоналу та фінансової спроможності інвестувати у систему автоматизації для забезпечення ефективності бізнесу.

Перспективи. Доцільно проаналізувати тенденції розвитку ринку програмного забезпечення для обліку та управління автотранспортом та спрогнозувати, які нові функціональні можливості можуть з'явитися. Здійснити кількісну оцінку впливу автоматизації бухгалтерського обліку на ефективність управління транспортним підприємством. Вивчити перспективи впровадження штучного інтелекту для аналізу можливостей використання AI в автоматизації більш складних облікових завдань. Також перспективи подальших досліджень можуть бути спрямовані на визначення того, як використання програмних продуктів, зазначеного спрямування, впливає на процес прийняття управлінських рішень в компаніях.

Ключові слова: комп'ютеризація, транспортні засоби, програмні рішення, облік ПММ, облік ремонтів, довідники, звіти.

Summary. Introduction. National accounting standards require business entities to ensure the accuracy, completeness and timeliness of accounting information. Computerized systems help to achieve these goals. Choosing an automation system for an enterprise is an investment in business efficiency, so you need to approach this issue by carefully studying the functionality of existing software solutions and choosing a reliable and flexible one.

In today's logistics and transportation business, computerization of vehicle tracking and condition accounting has become a necessity to optimize processes and reduce costs. Software systems allow you to accurately record kilometers driven, fuel consumption, and repairs performed. This allows you to plan maintenance, avoiding premature and overdue repairs. Timely detection of problems with vehicles allows you to minimize their downtime and vary their workload. Software products automatically generate primary documents, which are the basis for reflecting business transactions in accounting.

The purpose of the article is to substantiate and develop recommendations for the use by transport enterprises, taking into account the specifics of their activities, of a platform for automation of routine accounting operations, which will contribute to the effective performance of the company's management function.

Materials and methods. A study of computerization tools for accounting for processes related to the movement and condition of vehicles on several well-known platforms was conducted; general and special methods of system analysis, comparison and generalization, and documentation were used.

Results. A comparative analysis of the software products IC: Vehicle Management and BAS Vehicle Management revealed similarities in functionality, in particular, in accounting for repairs, mileage, fuel, and generating reporting documentation. At the same time, differences in the level of customization flexibility and intuitiveness of the interface were also identified. The BAS product Vehicle Management demonstrates greater adaptability to the individual needs of enterprises due to the possibility of deep customization. A detailed analysis of the capabilities and main functions of the software product "BAS Vehicle Management. Standard" has demonstrated the effectiveness of the system in automating transportation dispatching and keeping operational records. The program provides comprehensive control over the vehicle fleet, fuel and lubricants accounting, repairs and spare parts movement in the warehouse. A

special feature of the system is the possibility of deep integration with other BAS products, which allows for comprehensive enterprise management. The results of the study show that the BAS platform software product is a powerful tool for automating business processes in transport companies. The choice of a specific solution depends on the specific needs of the enterprise, the level of IT competence of the staff and the financial ability to invest in an automation system to ensure business efficiency.

Perspectives. It is advisable to analyze the trends in the development of the software market for accounting and management of vehicles and predict what new functionalities may appear. To quantify the impact of accounting automation on the efficiency of transport enterprise management. To study the prospects for the introduction of artificial intelligence to analyze the possibilities of using AI in the automation of more complex accounting tasks. Also, prospects for further research may be aimed at determining how the use of software products in this area affects the process of making management decisions in companies.

Key words: *computerization, vehicles, software solutions, fuel accounting, repair accounting, reference books, reports.*

Постановка проблеми. Національні стандарти бухгалтерського обліку вимагають від суб'єктів господарювання забезпечення достовірності, повноти та своєчасності бухгалтерської інформації. Комп'ютеризовані системи сприяють досягненню цих цілей. Вибір системи автоматизації для підприємства – це інвестиція в ефективність бізнесу, тому підходити до цього питання необхідно відповідально, ретельно вивчивши функціональні можливості наявних програмних рішень і обрати надійне та гнучке [1, с. 75].

Для бізнесу, пов'язаного з логістикою та транспортом, комп'ютеризація обліку руху та стану транспортних засобів є не лише зручним рішенням, а вимушеною необхідністю для оптимізації процесів і зниження витрат. Програмні системи дозволяють точно фіксувати

кілометри пробігу, витрати палива, проведені ремонти. Завдяки обліку пробігу та інших параметрів можна планувати технічне обслуговування, уникаючи передчасних і протермінованих ремонтів. У свою чергу, своєчасне виявлення проблем з транспортними засобами дозволяє мінімізувати їх простої, варіювати завантаженість. Програми автоматично формують первинні документи, які є підставою для відображення господарських операцій у бухгалтерському обліку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Комплекс питань бухгалтерського і податкового обліку, які є загальноприйнятими або специфічними для підприємств автотранспортної галузі, – первинний, аналітичний та синтетичний облік рухомого складу, облік надходження та витрачання паливо-мастильних матеріалів, запасних частин, модернізацій транспортних засобів, отриманих доходів та понесених витрат, калькуляції собівартості автоперевезень, а також галузеві аспекти звітності транспортного підприємства розглядалися у працях економістів Базиліук А., Малишкіна О., Онищенко В., Папінової О., Грицак Н., Вороної Н., Малюги Н., Давидюк Т., Лебедзевич Я., Горецької Л. [2; 3; 4; 5]. Проте у науковому середовищі недостатньо уваги приділено теоретико-методологічним засадам цифрової трансформації обліку операцій з транспортними засобами у контексті модернізації облікових систем, посилення вимог до прозорості бізнесу з використанням сучасних автоматизованих і комп'ютеризованих систем в обліку та управлінні.

Метою статті є обґрунтування та розробка рекомендацій з використання транспортними підприємствами, з урахуванням специфіки діяльності, платформи автоматизації рутинних облікових операцій, що сприятиме результативному виконанню функції управління компанією.

Виклад основного матеріалу. Ринок програм для комп'ютеризації обліку транспортних засобів представлений декількома популярними рішеннями, у тому числі від платформ 1С та BAS [6; 7]. Наявні також

спеціалізовані рішення від виробників GPS-трекерів, які пропонують інструменти не лише відстежування руху транспорту, але й ведення бухгалтерського обліку.

Сучасні програмні рішення, такі як 1С: Управління автотранспортом, BAS Управління автотранспортом дозволяють автоматизувати рутинні завдання, знизити ризик помилок та формувати необхідні документи [6; 7]. Вибір між ними залежить від конкретних потреб підприємства. Доцільно враховувати такі фактори, як інтуїтивність інтерфейсу (проста і зрозумілість системи навігації), можливість масштабування (програма повинна легко адаптуватися до потенційного зростання вашого бізнесу).

На наш погляд, якщо необхідна стандартна система з широким функціоналом і є готовність сплатити за бренд, то вибір паде на 1С, проте, з точки зору гнучкості системи під конкретні потреби суб'єкта господарювання, доцільно звернути увагу на BAS Управління автотранспортом. Для поглибленого розуміння відмінностей за певними аспектами між платформами, які мають потужні інструменти для автоматизації бізнес-процесів у транспортних компаніях, пропонуємо ознайомитися з таблицею 1.

Дослідження практичних можливостей програми «BAS Управління автотранспортом. Стандарт» свідчить про їх значний спектр з автоматизації диспетчеризації перевезень та ведення оперативного обліку паливно-мастильних матеріалів, автомобілів, вузлів та агрегатів, операцій з ремонту, заміни запчастин і обліку витратних матеріалів. У процесі введення початкових даних необхідно надати інформацію про кожен транспортний засіб (марка, модель, рік випуску тощо). Завести особисті картки водіїв з усіма необхідними даними (ПІБ, категорія водія тощо). Створити номенклатуру палива, здійснити фіксацію цін та постачальників. У подальшому буде здійснено відстеження заправок, фіксація кількості заправленого палива, розрахунок вартості. Розрахунок заробітної плати

водіїв з урахуванням тарифів, відпрацьованого часу та інших виплат.

Панель функцій системи BAS Управління автотранспортом наведена на рисунку 1 [7]. Рішення містить підсистеми: управління автопарком, облік ПММ; облік ремонтів та агрегатів; складський облік запчастин та витратних матеріалів; облік доходів та витрат; обмін даними з іншими продуктами серії BAS (рис. 2) [7].

Таблиця 1

Порівняння 1С: Управління автотранспортом та BAS Управління автотранспортом за низкою аспектів

Характеристика	1С: Управління автотранспортом	BAS Управління автотранспортом
Функціональність	Широка: облік палива, ремонтів, пробігу, розрахунок амортизації, формування звітних форм	Аналогічний функціонал, але з можливістю більш глибокої кастомізації під потреби конкретного суб'єкта господарювання
Гнучкість налаштування	Можливість налаштування під потреби підприємства, але вимагає певних знань конфігурації продукту 1С	Вища гнучкість налаштування, дозволяє створювати власні об'єкти та механізми
Ціна	Вартість ліцензії та супроводження залежить від конфігурації та кількості користувачів	Вартість ліцензії та супроводження зазвичай нижча, ніж у продукту 1С
Простота використання	Вимагає певних знань в області 1С	Більш інтуїтивно зрозуміла для користувачів без досвіду роботи з 1С

Джерело: систематизовано автором на основі [6; 7]

Модуль «Управління автопарком» вирішує основні завдання щодо ведення довідника транспортних засобів; контролю терміну дії будь-яких документів водіїв та автомобілів; обліку виробітку транспортних засобів. Вся основна інформація про автомобілі компанії зберігається у довіднику «Транспортні засоби та обладнання» (рис. 3), що зручно для відкриття карток автомобілів (рис. 4).

Норми проходження планового технічного обслуговування задаються за моделями транспортних засобів. Програма дозволяє налаштовувати

норми технічного обслуговування як за різними параметрами виробітку (пробіг, кількість виконаних операцій, напрацювання в мотогодинах), так і залежно від календарних термінів.

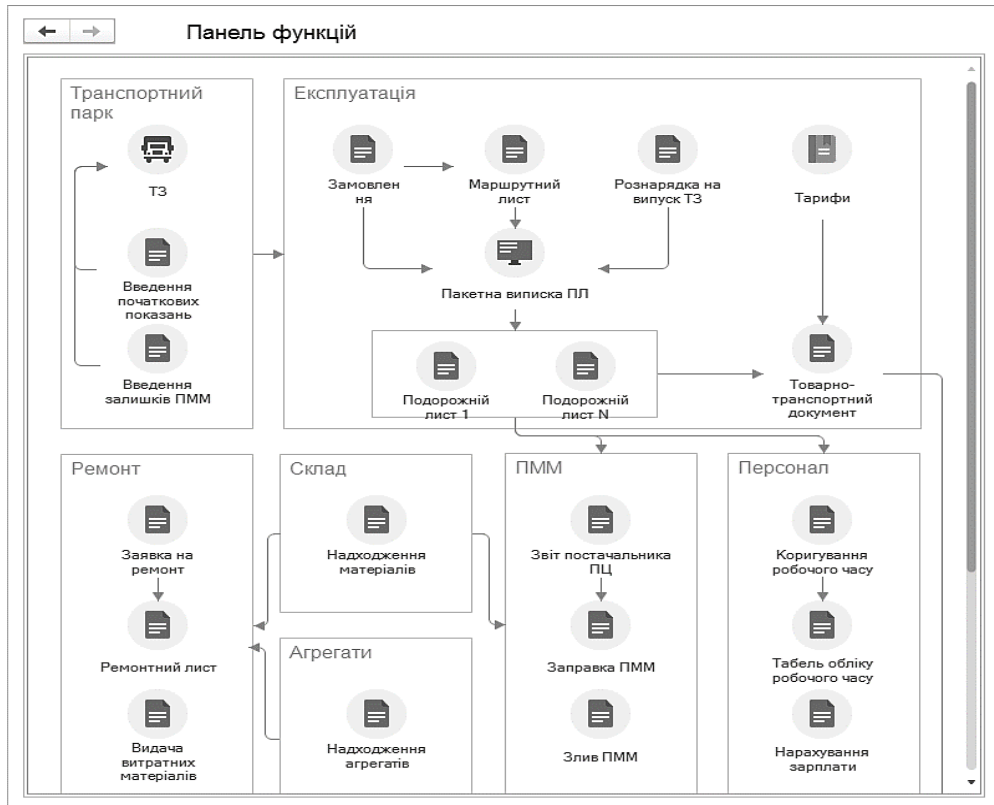


Рис. 1. Панель функцій у BAS Управління автотранспортом [7]

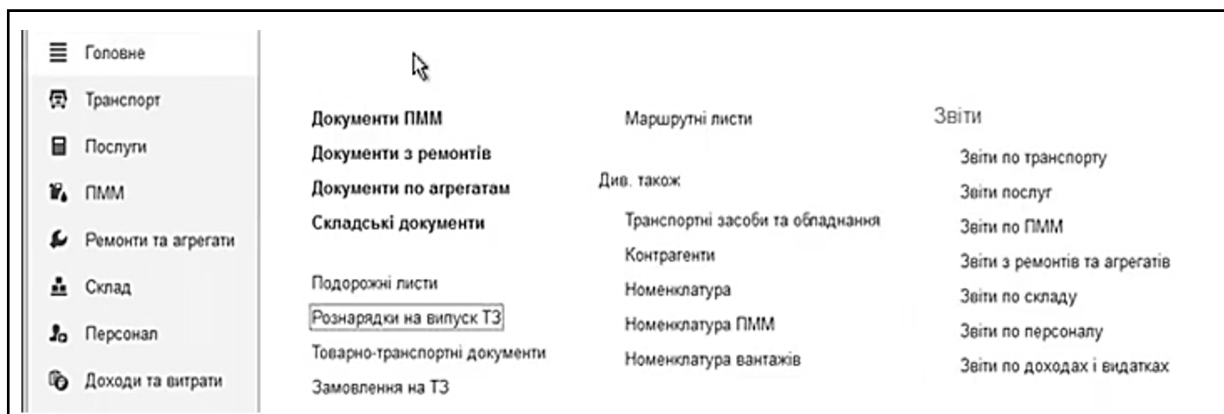


Рис. 2. Можливі види звітів, які сформує система за період часу [7]

При наближенні чергового технічного обслуговування автомобіль потрапляє до звіту «Контроль термінів наближення ТО», а у списку транспортних засобів він виділяється спеціальною піктограмою. Зведену інформацію можна отримати у спеціалізованому звіті.

Транспортні засоби та обладнання

Головне | Транспорт | Послуги | ПММ | Ремонт та агрегати | Склад | Персонал | Доходи та витрати

Створити | Створити групу | Знайти... | Відмінити пошук | Статуси | Інформація | Перейменувати | Змінити відлені | Звіт

Найменування	Держ. номер	Гаражний номер	Модель
AK5697ЛО Renault 19 Europa 1.4 (4L-1,397-75-5M)	AK5697ЛО		Renault 19 Europa 1.4 (4L-1,397-75-5M)
AK5697ЛО Renault Автономний бак	AK5697ЛО		Автономний бак
AK5698ПА Ikarus-180	AK5698ПА	121	Ikarus-180
AP 5872 EPDAF FT CF 85.410	AP 5872 EP		DAF FT CF 85.410
AP 6674 XO SCHMITZ S01	AP 6674 XO		SCHMITZ S01
Орендоване авто Автономний бак	Орендоване авто		Автономний бак

☆ Транспортний засіб: AK5698ПА Ikarus-180 (Транспортні засоби та обладнання) *

Головне | Доп. відомості про ТЗ | Екіпаж ТЗ | Лічильники ТЗ | Планування роботи ТЗ | Приєднані файли | Проходження ТО | Стан ТЗ | Ще...

Записати та закрити | Заповнити за моделлю | Настройки | Звіт

Держ. номер: AK5698ПА | Найменування: AK5698ПА Ikarus-180

Гаражний номер: 121 | Гараж: | Тип ТЗ: Автобуси малого класу

Вид моделі ТЗ: Автотранспорт

Основне | Дод. параметри | Склад ТЗ | Документи | Екіпаж | Агрегати | Місцезнаходження | Паливні картки | Бух. облік

Основний засіб: Автобус AK5698ПА

Декларація з транспортного податку

☐ Нарахувати транспортний податок: Змінити | Історія

Код за класифікатором: 30

Екологічний клас: | Амортизація

Балансова вартість: 276 852,00 | Термін корисного використання, міс: 72

Основне | Характеристики | Норми витрати ПММ | Норми витрати ТР | Норми ТО

Створити | Знайти... | Відмінити пошук

Дата установки	ПММ	Лін. норма, л/100 км
01.08.2019	Дизпаливо	31,00
		2,00

N	Період	Сума
1	Март 2019	3 845,17
2	Апрель 2019	3 845,17
3	Май 2019	3 845,17
4	Іюнь 2019	3 845,17
5	Іюль 2019	3 845,17
6	Август 2019	3 845,17
7	Сентябрь 2019	3 845,17
8	Октябрь 2019	3 845,17
9	Ноябрь 2019	3 845,17

Рис. 3. Довідник «Транспортні засоби та обладнання» у BAS Управління автотранспортном

Джерело: систематизовано автором за [7]

Модуль «Облік ПММ» вирішує такі завдання: облік оборотів та витрати палива у розрізі кожного автомобіля (рис. 5); облік фактів економії та перевитрат палива водіями у кожному рейсі; контроль та інвентаризація залишків ПММ у баках транспортних засобів.

Для автомобілів можливо врахувати базові норми витрат ПММ, а також норми витрат пального на спецроботи. Є облік коригувальних

коефіцієнтів ПММ (складні умови роботи, температурні коефіцієнти, сезонні надбавки). Усі алгоритми розрахунку нормативної витрати пального розроблено відповідно до наказу Міністерства інфраструктури України. Повний моніторинг руху палива можна отримати за допомогою набору звітів: відомість руху ПММ; відомість приходу-витрати ПММ на транспортних засобах; заправки ПММ (рис. 6).

Рис. 4. Картка транспортного засобу в BAS Управління автотранспортом [7]

Рис. 5. Документ: Заправка ПММ у BAS Управління автотранспортом [7]

Підсистема «Облік ремонтів» дозволяє вести облік заявок на ремонт; облік планових технічних оглядів автомобілів та виконаних ремонтів у

власній ремонтній зоні та у сторонніх автосервісах; друк форми «Вимога-накладна» із документа «Ремонтний лист»; облік фактів встановлення та заміни шин, акумуляторів та іншої додаткової комплектації.

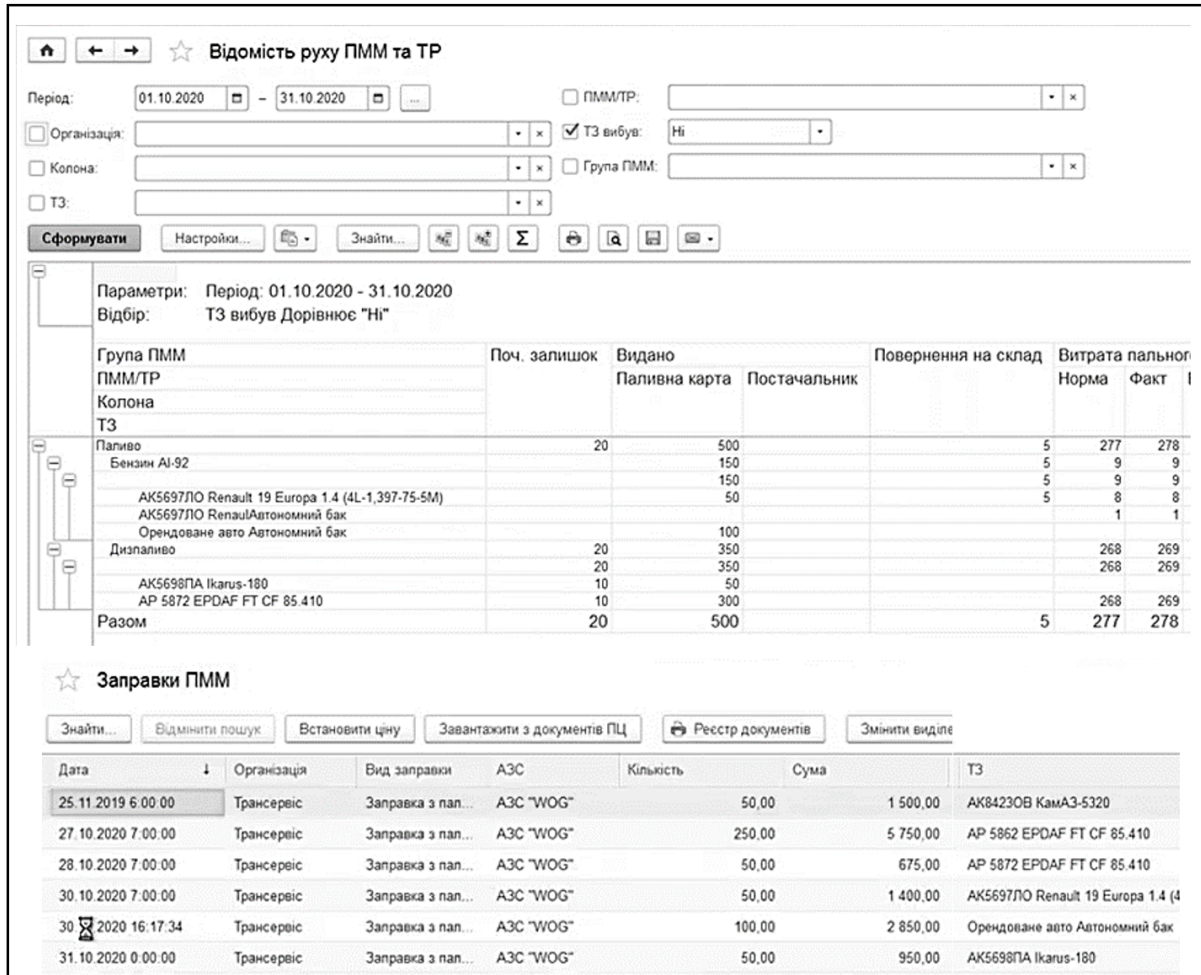


Рис. 6. Звіти «Відомість руху ПММ», «Заправки ПММ» у BAS Управління автотранспортом

Джерело: систематизовано автором за [7]

Наявні звіти для аналізу всіх використаних під час ремонту витратних матеріалів та запчастин, є можливість скласти рейтинг автомобілів за витратами на ремонт. На підставі даних пробігу транспортного засобу програма розраховує поточне зношування шин, встановлених на автомобілі, що дозволяє заздалегідь спрогнозувати терміни їх заміни.

Модуль «Складський облік запчастин та витратних матеріалів» призначений для обліку надходження та списання запчастин, палива та

витратних матеріалів на склад; обліку виданих запчастин; внутрішнього руху об'єктів між складами; проведення інвентаризацій; контролю фактичних залишків товарів на складах.

Підсистема «Облік доходів та витрат» вирішує такі завдання: систематизація прямих операційних витрат на власний транспорт; налаштування бази для розподілу доходів та витрат; врахування інших витрат на автомобілі. Для кожної із статей доходів/витрат є можливість задати базу, спосіб та варіант розподілу для аналітичних цілей.

Прямі витрати визначаються на підставі колійних та ремонтних листів: вартість ПММ, вартість ремонтів та технічного обслуговування автомобілів, амортизація, знос шин. Звіти за витратами можна отримувати у різних розрізах, наприклад, у деталізації замовлень на транспортні засоби (рис. 7), підрозділів, автомобілів чи замовників. Замовлення на автотранспорт можуть враховуватися як від сторонніх контрагентів, так і від внутрішніх підрозділів компанії. В замовленні на транспортний засіб система враховує: параметри та характеристики вантажу; послуги, що надаються в рамках перевезення вантажу; адреси та часові вікна доставлення вантажів; вимоги до транспорту.

На підставі даних подорожніх листів (рис. 8) програма формує аналітичні звіти: напруження обладнання в мотогодинах; картка роботи транспортного засобу; пробіг транспортного засобу; вироблення транспортних засобів; діаграма стану (у вигляді діаграми Ганта) тощо. За підсумками роботи можна проаналізувати ефективність роботи транспорту.

У програму «BAS Управління автотранспортом» можна завантажити довідники з конфігурацій «BAS Бухгалтерія», «BAS Комплексне управління підприємством». Зокрема це такі довідники, як: контрагенти, номенклатура, склади, підрозділи [7].

Замовлення на ТЗ від 01.05.2023

Головне Приєднані файли

Провести та закрити Замовлення на ТЗ Настройки Звіт

Номер: 00000000005 від: 01.05.2023 00:00:00

Організація: Трансервіс Замовн... контрагент підрозділ

Контрагент: ТОВ "Автомол" Договір: № 1 от 25.11.2019 (UAH)

Основне Товари (1) Послуги (1) Додатково

Параметри відправлення Відправник: Введіть ІПН або найменування Контактна особа: Адреса: Київ, Паркова, будинок № 7 Відправлення з: 01.05.2023 15:00 Відправлення за: 01.05.2023 16:00 Стоянка: 1:00

Параметри прибуття Одержувач: Введіть ІПН або найменування Контактна особа: Адреса: Дніпро Прибуття з: 02.05.2023 22:00 Прибуття за: 02.05.2023 23:00 Стоянка: 1:00

Основне Товари (1) Послуги (1) Додатково

Додати Завантажити з файлу...

N	Код	Артикул	Номенклатура	Кількість	Вес, кг	Об'єм, м3	Кількість місць
1	00000000012		Брус	1,000	т	1 000,000	0,400

Основне Товари (1) Послуги (1) Додатково

Додати Завантажити з файлу...

N	Номенклатура	Зміст послуги	Кількість	Ціна	Сума	Ставка ПДВ	Сума ПДВ
1	Транспортні послуги	Транспортні пос...	1,000	3 000,00	3 000,00	20%	500,00

Рис. 7. Документ: Замовлення на транспортний засіб у програмі «BAS Управління автотранспортом» [7]

Друк документа

Друк Копія

ПОДОРОЖНІЙ ЛИСТ ВАНТАЖНОГО АВТОМОБІЛЯ № UA0000000008 Типова форма № 2-ТН Затверджена наказом Мінтрансу, Мінстату України 29.12.95 р. № 488/346

від 02 листопада 2020 Дійсний до: 02 листопада 2020 р.

Місце для штампа підприємства Режим роботи Колона Бригада

Автомобіль DAF FT CF 85.410, держ.№AP 5872 EP Гар. №

Водій 1 Васильєв М.І. Таб. № 0000000001

Водій 2 Таб. №

Причеп 1 SCHMITZ S01, держ.№AP 6674 XO

Причеп 2 , держ.№

Супроводжуючі особи

Робота водія та автомобіля					
операція	годину за графіком		ннл. пробіг, км	показ. спідометра	годину, фактичний
год.	хв.				годину, міс., рік., хв.
1	2	3	4	5	6
виїзд із гаража	07	00	5	6 387	
повернення в гараж					

Рух пального, літрів					
марка пального	код марки	видано	залишок при		год роб., год.
7	8	9	виїзді	поверненні	спецстат. двигун
10	11	12	13		
Дизпаливо Антифриз 4L концентрат 100%			41		
заправника механ.			механ.	диспетчера	
підписи					

Завдання водієві									
у чие розпорядження	час прибуття	час вибуття	кількість годин	звідки взяти вантаж	куди доставити вантаж	найменування вантажу	кількість їздох з вантажем	відстань, км	перевезення, тонн
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
	02.11.20 07:00		0,3	Гараж Запоріжжя	Бровари	Будівельні суміші	1	50	22

Посвідчення водія, перевірка, задання видає, видати пального л.

Виїзд дозволений, механік: Автомобіль прийняв, підпис водія

Рис. 8. Подорожній лист автомобіля у BAS Управління автотранспортом [7]

Для вивантаження даних у конфігурацію «BAS Комплексне управління підприємством» в програмі передбачений розділ «Обмін даними». Можна налаштувати, який тип документів з «BAS Управління автотранспортом» потрібно вивантажувати та його відповідність в обліковій системі, наприклад, документ «Заправка ПММ (готівка)» – вивантажуємо в «Авансовий звіт», «Ремонтний лист (автосервіс)» – в «Надходження товарів і послуг» (рис. 9). Інформація про синхронізацію даних на основі універсального формату EnterpriseData вбудована у рішення в розділі: «Адміністрування» – «Синхронізація даних». За допомогою універсального обміну можна синхронізувати дані між BAS Управління автотранспортом та BAS Комплексне управління підприємством.

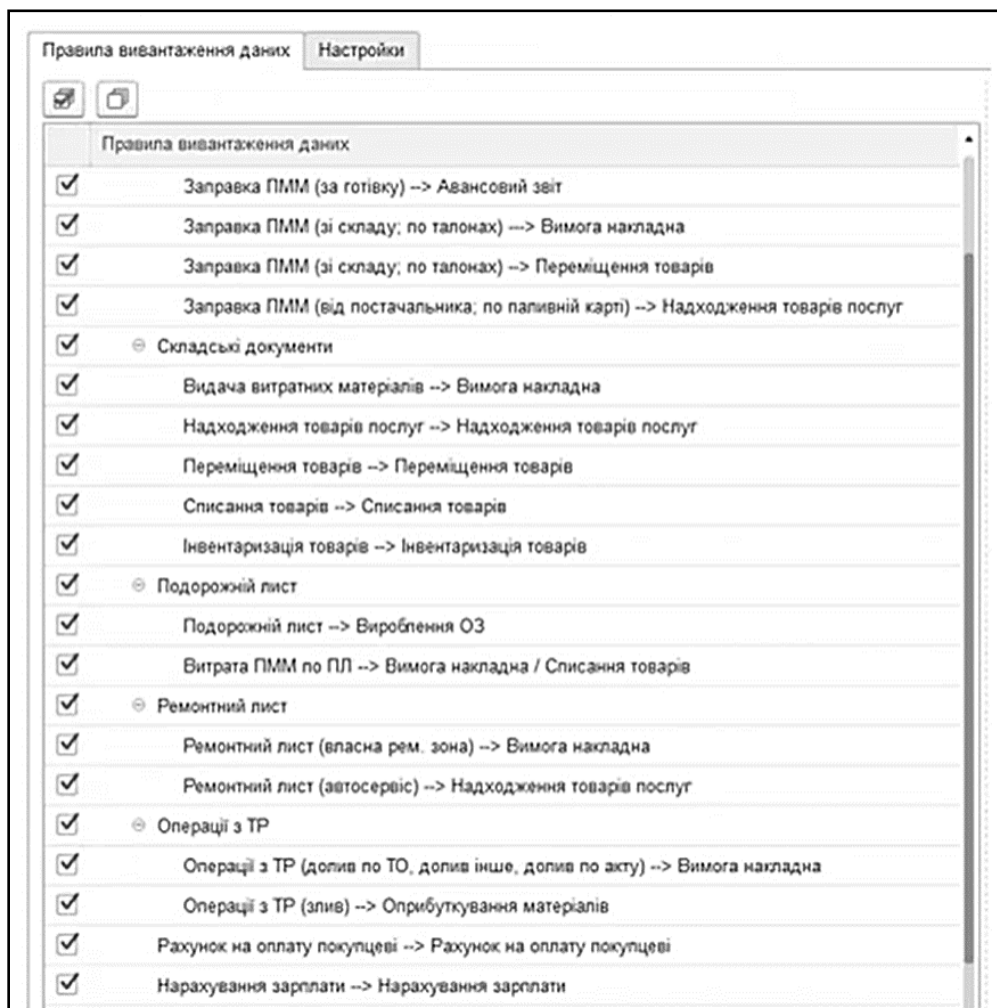


Рис. 9. Правила вивантаження та налаштування даних у BAS Управління автотранспортом [7]

Проведене дослідження свідчить, що сучасні програми для автоматизації бухгалтерського обліку транспортних засобів пропонують широкий спектр функцій, серед яких ведення обліку витрат на ремонт та паливо, контроль витрат, відстеження залишків палива і запчастин на складі, автоматизація процесу приймання та обробки замовлень на перевезення, формування маршрутів. Широкі можливості кастомізації за сучасних умов ведення бізнесу є позитивною стороною, проте для недостатньо досвідчених користувачів або компаній з невеликим ІТ-відділом налаштування системи може виявитися не простим. Також для специфічних бізнес-процесів можуть знадобитися власні доробки, що вимагає додаткових ресурсів. Інтеграція облікової системи з GPS-трекерами дозволить відстежувати рух транспортних засобів в режимі реального часу.

Висновки. Розглянута система BAS Управління автотранспортом вирішує завдання автоматизації рутинних операцій, таких як:

- 1) формування первинних документів (програма генерує акти приймання-передачі, накладні на паливо, рахунки-фактури тощо);
- 2) розрахунок амортизації, з урахуванням терміну служби і залишкової вартості транспортних засобів, різними методами. Це забезпечує точність відображення амортизаційних відрахувань у звітності;
- 3) реєстр усіх ремонтних робіт, включаючи використані запчастини, їх вартість та виконавців, з метою контролю витрат на утримання автопарку;
- 4) контроль технічного обслуговування транспортних засобів, що допомагає запобігти поломкам і подовжити термін служби автопарку.

Також програмне рішення дозволяє аналізувати витрати на паливо, ремонт, заробітну плату водіїв та інші статті витрат, що допоможе оптимізувати їх обсяг. Розглянуте програмне рішення є потужним інструментом для автоматизації обліку транспортних засобів та підвищення ефективності роботи бухгалтерської служби.

Література

1. Скиба Г. І., Цімошинська О. В., Беженар І. М. Впровадження інформаційних систем обліку. *Економіка АПК*. 2020. № 11. С. 74–79. <https://doi.org/10.32317/2221-1055.202011074>.
2. Базиліук А. В., Малишкін О. І. Бухгалтерський і податковий облік автотранспорту та перевезень : навч. посіб. К. : ЦНЛ, 2011. 256 с.
3. Грицак Н. Ю. Організація бухгалтерського обліку на автотранспортному підприємстві. *Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу*. 2011. Вип. 2(20). URL: <http://pbo.ztu.edu.ua/article/view/43836/40495> (дата звернення: 08.12.2024).
4. Вороня Н., Нестеренко М., Чернишова Н. Придбаємо автомобіль. *Податки та бухоблік*. 2019. № 67. URL: https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2019/august/issue-67/article-66190.html?srsltid=AfmBOopBTXUfzVpK_A2BCGTXgJnxutpj2GLFOscqW9SFjzX622D3Nzy (дата звернення: 28.12.2024).
5. Облік в галузях економічної діяльності: автотранспорт і будівництво : навч. посіб. для студентів / Н. М. Малюга, Я. В. Лебедзевич, Л. Л. Горецька, Т. В. Давидюк. Житомир : ПП «Рута», 2000. 480 с.
6. Програмне забезпечення: Управління автотранспортом 1С: Підприємство. *SlideShare*. URL: https://www.slideshare.net/TQM_systems/1c-130178589 (дата звернення: 28.12.2024).
7. BAS Управління автотранспортом. *TQM systems*. URL: <https://tqm.com.ua/ua/likbez/bas-ua/bas-upravlinnja-avtotransportom-standart#funkcii> (дата звернення: 28.12.2024).

References

1. Skyba H. I., Tsimoshynska O. V., Bezhenar I. M. (2020). Vprovadzhennia informatsiinykh system obliku. *Ekonomika APK*. № 11. pp. 74–79. <https://doi.org/10.32317/2221-1055.202011074> [in Ukrainian].

2. Bazyliuk A. V., Malyshkin O. I. Bukhhalterskyi i podatkovyi oblik avtotransportu ta perevezen: navch. posib. K.: TsNL, 2011. 256 s. [in Ukrainian].
3. Hrytsak N. Yu. (2011). Orhanizatsiia bukhhalte rskoho obliku na avtotransportnomu pidpriemstvi. *Problemy teorii ta metodolohii bukhhalterskoho obliku, kontroliu i analizu*. Vol. 2(20). URL: <http://pbo.ztu.edu.ua/article/view/43836/40495> [in Ukrainian].
4. Voronaia N., Nesterenko M., Chernyshova N. (2019). Prydbavaiemo avtomobil. *Podatky ta bukhoblik*. № 67. URL: https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2019/august/issue-67/article-66190.html?srsltid=AfmBOopBTXUfzVpK_A2BCGTXgJnxutpj2GLFOscqW9SFjzX622D3Nzy [in Ukrainian].
5. Oblik v haluziakh ekonomichnoi diialnosti: avtotransport i budivnytstvo : navch. posib. dlia studentiv / N. M. Maliuha, Ya. V. Lebedzevych, L. L. Horetska, T. V. Davydiuk. Zhytomyr: PP «Ruta», 2000. 480 s. [in Ukrainian].
6. Prohramne zabezpechennia: Upravlinnia avtotransportom 1S: Pidpriemstvo. *SlideShare*. URL: https://www.slideshare.net/TQM_systems/1c-130178589 [in Ukrainian].
7. BAS Upravlinnia avtotransportom. *TQM systems*. URL: <https://tqm.com.ua/ua/likbez/bas-ua/bas-upravlinnja-avtotransportom-standart#funkcii> [in Ukrainian].